

מ"ח 1665/23 - עלי שקיראת נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 1665/23

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ע' פוגלמן

המבקש: עלי שקיראת

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר

בשם המבקש: עו"ד חוסין גנאים

החלטה

לפניי בקשה לקיום משפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט) בהרשעת המבקש בעבירות לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה).

1. ביום 15.1.2020 הרשיע בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (כב' השופט ד' מרדכי דמביץ) את המבקש על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות לפי סעיפים 145(א) ו-204(א) לחוק התכנון והבניה. לפי כתב האישום המתוקן, המבקש הוא הבעלים והמחזיק של מבנה ששטחו 220 מ"ר שנבנה ללא היתר כדין (להלן: המבנה). ביום 11.6.2020 גזר בית המשפט את דינו של המבקש. במסגרת גזר הדין חויב המבקש להתאים את המבנה לתכניות ולהיתרי הבניה שחלים באזור, לרבות בדרך של הריסת הבניה עד ליום 11.6.2021. עוד קבע בית המשפט כי ככל שלא תבוצע ההריסה במועד האמור, הוועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים תהיה רשאית לבצע את ההריסה בחלוף 21 יום ממועד מתן התרעה למבקש. כן צוין במסגרת גזר הדין כי "מובהר [למבקש] כי על פי הדין החל, מקסימום הארכות האפשריות החל ממועד גזר הדין הוא שנתיים, בכפוף להוראות שונות" (סעיף 2 לגזר הדין). כעולה מהחומרים שלפניי, המבקש לא הגיש ערעור על פסק הדין בעניינו.

2. ביום 12.2.2023, בחלוף שנתיים וחצי ממועד גזר הדין, הגיש המבקש "בקשה דחופה ביותר לביטול הכרעת

דין וגזר דין" שבגדרה טען כי עובדות כתב האישום המתוקן מתייחסות למבנה שאינו בבעלותו ובחזקתו אלא למבנה שבחזקת שכנו. כמו כן טען המבקש לפגמים שהובילו להודאתו ולהסכמתו להסדר הטיעון. בין היתר, טען המבקש כי אינו יודע את השפה העברית ולא התייעץ עם עו"ד עובר לחקירה בעניינו. ביום 14.2.2023 דחה בית המשפט את הבקשה, בצינו כי: "מדובר בגזר דין חלוט, אשר התברר מול הנאשם בזמן אמת. גזר הדין ניתן בפני הנאשם והוא תורגם הן על ידי בא כוחו דאז והן על ידי מתורגמנית בית המשפט. בנסיבות אלה, בחלוף שנתיים וחצי ממועד גזר הדין, אין מקום להתערב במעשה השיפוטי" (להלן: ההחלטה מיום 14.2.2023).

3. מכאן הבקשה שלפניי, שלצדה הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין. בעיקרם של דברים, המבקש חוזר על טענתו כי העובדות שמפורטות בכתב האישום המתוקן מתייחסות למבנה של שכנו ואין מכוונות למבנה שבבעלותו. זאת מאחר שכתב האישום מתייחס למבנה בעל מרפסת פתוחה ששטחו קטן מהשטח של המבנה שמחזיק המבקש. כנטען בבקשה, בייצוגו של המבקש נפל כשל חמור, שכן בא כוחו בהליך התרשל ולא בדק את העובדות אשר יחוסו לו בכתב האישום המתוקן. כנטען, הודאתו של המבקש נמסרה בשל ייעוץ משפטי לקוי. לדבריו, נגרם לו עיוות דין שמחייב את זיכוי.

4. לאחר שעיינתי בבקשה ובצרופותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. בבסיס הסמכות להורות על משפט חוזר עומד הצורך לאזן בין חשיפת האמת ומניעת הרשות שווא לבין עקרון סופיות הדין (מ"ח 4035/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.12.2020); מ"ח 9530/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (25.8.2020)). לשם יצירת האיזון האמור קבע המחוקק 4 עילות שמנויות בסעיף 31(א) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 ואשר רק בהתקיים אחת מהן יורה בית המשפט על עריכת משפט חוזר. הנחת המוצא בבואנו לבחון בקשה למשפט חוזר היא כי מדובר בהליך ייחודי, אשר יש להורות עליו באופן חריג ובמשורה (מ"ח 2722/20 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (16.6.2020); מ"ח 3378/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (17.7.2014)). על המבקש שיערך בעניינו משפט חוזר להעמיד תשתית ראיתית איתנה וממשית בדבר קיומה של אחת מעילות הסעיף (ראו, מני רבים: מ"ח 7372/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (29.10.2020)). במקרה דנן טוען המבקש כי בהרשעתו נגרם לו עיוות דין (בהתאם לעילה שקבועה בסעיף 31(א)(4) לחוק), וזאת, בעיקרם של דברים, נוכח כשל בייצוג אשר הוביל להודאתו במסגרת הסדר הטיעון.

5. המבקש עותר למעשה לחזור בו מהודאתו - בהתאם להוראת סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), שקובעת כי נאשם רשאי לחזור בו מהודאתו ברשות בית המשפט, שתינתן מנימוקים מיוחדים שיירשמו. לפי הלכות בית משפט זה, נימוק כאמור מתקיים "בנסיבות חריגות, בהתקיים פסול בהודיה עקב פגם ברצונו החופשי ובהבנתו של הנאשם את משמעות הודייתו, או אם ההודיה הושגה שלא כדין באופן המצדיק פסילתה" (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002)). במסגרת שיקוליו של בית המשפט להתיר לנאשם לחזור בו מהודייתו, עליו ליתן את הדעת גם לעיתוי בו מתבקשת החזרה מההודאה, כאשר בהקשר זה נקבע כי: "[...] אם הנסיבות בהן יתיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו הינן חריגות, על אחת כמה וכמה הן יהיו חריגות בהליך של בקשה למשפט חוזר" (מ"ח 3633/08 אליטוביץ' נ' מדינת ישראל, פסקה 25(11.2008); כן ראו: מ"ח 3300/22 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (16.11.2022) (להלן: עניין כהן); מ"ח 8902/21 אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (28.3.2022)).

6. איני סבור כי בנסיבות המקרה דנן יש לאפשר למבקש לחזור מהודאתו. אמנם, טענות נגד ייעוץ משפטי שניתן לנאשם עשויות להצדיק חזרה מההודאה בנסיבות מסוימות, למשל, כאשר בא כוחו של הנאשם פעל משיקולים זרים

או תוך הפרת אמונים כלפי הנאשם (עניין כהן, פסקה 6; מ"ח 10468/06 קבוע נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (25.3.2007) (להלן: עניין קבוע)). במקרה דנן, לא נטען כי מתקיימים טעמים כאמור. המבקש טוען כי בא כוחו בהליך התרשל בכך שלא בדק את עובדות כתב האישום - אשר לשיטתו מלמדות כי מדובר במבנה של שכנו. ואולם, אין בטענה זו כדי לשלול את רצונו החופשי של המבקש, אשר הייתה נתונה לו הבחירה שלא לקבל את עצת בא כוחו ולנהל את ההליך בעניינו (עניין קבוע, פסקה 4). כמו כן, עיון בפרוטוקול הדיון במסגרת הטיעון לעונש מעלה כי הודאתו של המבקש נמסרה לא רק מפי סנגורו אלא מפי המבקש עצמו, שהבהיר כי הוא מסכים להסדר הטיעון אשר תורגם לו באמצעות מתורגמן מטעם בית המשפט (פרוטוקול הדיון מיום 11.6.2020, עמ' 5 ש' 22-23). בנוסף, במסגרת הבקשה לא כלל המבקש את תגובת בא כוחו אשר ייצג אותו במסגרת ההליך, וגם מטעם זה יש לדחות את בקשתו (מ"ח 6966/20 עבדהנ' מדינת ישראל - הוועדה המקומית לתכנון ובניה, פסקה 3 (24.11.2020); מ"ח 6255/17 ביטרן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (28.11.2017)).

הבקשה למשפט חוזר נדחית אפוא, ומאליה נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין.

ניתנה היום, ז' באדר התשפ"ג (28.2.2023).

המשנה לנשיאה
